

कभर स्टोरी

सिन्धुपाल्चोकका १७,००० नागरिक जोखिममा, पानी पर्दा सुत्नै सक्दैनन्

कहिले पहिरो, कहिले भूकम्प त कहिले बाढी । प्राकृतिक विपद्का कारण सिन्धुपाल्चोकले बर्सनि ठूलो धनजनको क्षति व्यहोरिरहेको छ । यो वर्ष त चीनको तिब्बती क्षेत्तमा अत्यधिक वर्षा हुन सक्ने भन्दै गत साता सिन्धुपाल्चोक प्रशासनलाई पचाचार नै गरिसक्यो । भूकम्पले थिलोथिलो बनेको सिन्धुपाल्चोकवासी ठूलो वर्षाको डरले त्रसित छन् । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले १७ हजार बासिन्दा जोखिममा रहेको आकलन गरिसकेको छ । त्यसैकारण जिल्लामा हुन सक्ने विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सरकार उसका संयन्त्रहरू बेलेमा चनाखो भएर काममा खट्नुपर्ने अवस्था देखिएको छ ।

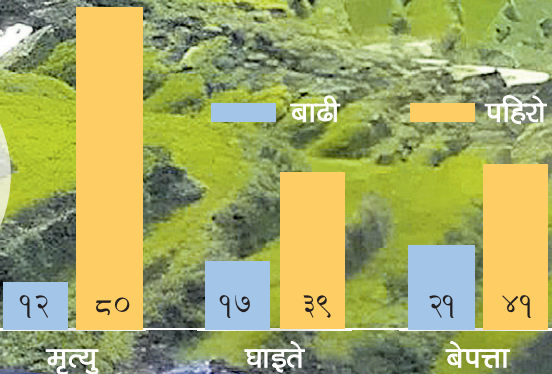
सुन्दर शिरीष | सिन्धुपाल्चोक
- को रिपोर्ट

समाचार पृष्ठ २

बाढीबाट भएको आर्थिक क्षति
८९ अर्ब ५८ करोड

पहिरोबाट भएको आर्थिक क्षति
३५ करोड ७८ लाख

१० वर्षमा
सिन्धुपाल्चोकमा
बाढीपहिरोबाट
भएको क्षति

२०७७ सालमा सिन्धुपाल्चोकको जुगल गाउँपालिका-२ नि्दीमा गएको पहिरो ।
● अन्नपूर्ण फाइल

बायो-इन्जिनियरिङ विधिबाट तटबन्धन

खोला कटानको समस्या
हटेपछि, त्रासमुक्त स्थानीय

बिस्नप्रसाद न्यौपाने | वीरेन्द्रनगर

वीरेन्द्रनगर-१ आँपखोली किनारमा छ, बाबुराम नेपालीको घर । खहरेखोलाले बर्सनि कटान बढाउँदै लगेकाले हरेक वर्ष बर्खाका बेला बाबुरामको परिवार चिन्तित हुन्थ्यो । खोलाले घरे बगाउने हो कि भन्ने चिन्तामा परिवार हुन्थ्यो । तर, तटबन्ध पछि बाबुरामको परिवार ढुक्कले सुत्न पाएको छ । मनसुन भित्रिएपछि आँपखोलीको त्रासबाट मुक्ति पाउनेमा करिब एक सय घरधुरी छन् ।

०७१ साउन २९ मा आएको भूषण बाढीले आँपखोली किनारका ९ घरमा क्षति पुर्‍याएको थियो । त्यस बेलादेखि यो बस्तीका परिवार बर्खांमा सधैं तनावमा हुन्थे । स्थानीय सीता खड्काले तटबन्धनका कारण खोला कटानको जोखिम हटेको बताइन् ।

‘बर्खाका बेला घरमा बाढी पर्ने हो की भन्ने त्रास हुन्थ्यो, तटबन्धन गरिएपछि ढुक्कले राति सुत्न पाइएको छ, उनले भनिन्, ‘कटानको त्रासबाट मुक्ति पाउँदा हामीले शान्तिको सास

सुर्खेतको वीरेन्द्रनगर नगरपालिका-१ स्थित आँपखोलीमा गरिएको तटबन्धन । ● बिस्नप्रसाद न्यौपाने

फेर्न पाएका छौं । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाले दातु संस्थाको सहयोगमा बायो इन्जिनियरिङ विधिबाट बाढी नियन्त्रणका लागि आँपखोली तटबन्धन निर्माण गरेको हो । तटबन्धनबाट ३ सय ८४ घरधुरी लाभान्वित भएका छन् । वीरेन्द्रनगर-१ आँपखोलीस्थित लालीगुराँस टोल

विकास संस्थाका नरजित नेपालीले आँपखोली र बागेसिमल खोलामा अर्भै तटबन्धको योजना आवश्यक रहेको बताए ।

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाले आँपखोलीका साथै बाढी नियन्त्रणका लागि इत्रामखोला तटबन्धन, पर्सेनी खोला निकासमा तटबन्धन, गाग्रेताल

ताउले दहमा पानीको मुहान संरक्षण कार्य सम्पन्न गरेको छ । पर्सेनी खोलामा पनि बायोइन्जिनियरिङ विधिबाट तटबन्धन गरिएको हो । नगरपालिकाका वातावरण तथा विपद् शाखा प्रमुख यामलाल गिरीले नगर क्षेत्रभित्रका जोखिमयुक्त अधिकांश खोला नालाकिनारमा तटबन्धन गरिएको जानकारी दिए । इत्रामखोला तटबन्धनबाट करिब १ सय ५० घरधुरी लाभान्वित भएका छन् । स्थानीय शान्ति नेपालीले तटबन्धन र पक्की पुल बन्दा विकासको अनुभूति भएको बताइन् ।

‘तटबन्धनले कटान रोकेको छ, खोला बढेर बाढी बस्तीभित्र पस्नबाट रोकिएको छ,’ उनले भनिन् । वीरेन्द्रनगरको मध्यभाग हुँदै बगिरहेको सो खोलाको आसपासका बस्तीमध्ये अधिकांश विपन्न दलित समुदायका छन् ।

बाढी र डुबानको उच्च जोखिममा रहेको वीरेन्द्रनगर ९ तल्लो पर्सेनीमा तटबन्धन निर्माणसँगै विपद्को सूचना दिने साइन पनि जडान गरिएको छ । रिमोटबाट चल्ने साइनले बाढीको पूर्वसूचना दिई स्थानीयलाई सुरक्षित रहन मद्दत पुग्नेछ, शाखा प्रमुख गिरीले भने, ‘स्थानीयलाई लाइफ ज्याकेट वितरण, विपद् पूर्वसूचना प्रणाली व्यवस्थापन र प्रतिकार्य योजनाबारे प्रयोगात्मक तालिममहत्त्व प्रदान गरिएको छ ।’

» बाँकी पृष्ठ ६

इजरायललाई बचाउन अमेरिका युद्धमा होमियो : खामेनी

तेहरान (एजेन्सी) : इरानका सर्वोच्च नेता अयातोल्लाह अली खामेनीले राष्ट्रलाई सम्बोधन गर्ने भएका छन् । अमेरिकाले इरान र इजरायलबीच युद्धविरामको घोषणा गरेपछि उनले पहिलो पटक राष्ट्रलाई सम्बोधन गर्ने भएका हुन् । अयातोल्लाह अली खामेनीले इरानी जनतालाई इजरायलमाथिको विजयका लागि बधाई दिएका थिए । उनले लेखेका छन्, ‘म भुटा यहूदी शासनमाथिको विजयका लागि इरानलाई बधाई दिन्छु ।’

उनले अमेरिका प्रत्यक्ष युद्धमा प्रवेश गरेको पनि बताए । आफू प्रत्यक्ष युद्धमा प्रवेश नगरे इजरायल पूर्णरूपमा ध्वस्त हुने कुरा अमेरिकालाई लागेको खामेनीले बताए । खामेनीले भने, ‘अमेरिकाले यस युद्धबाट केही पनि प्राप्त गरेन र इरान विजयी भएको छ । इरानले अमेरिकाले अनुहारमा कडा थपड हानेको छ ।’ उनले करिब ९ करोड जनसंख्या भएको देश सशस्त्र सेनाको समर्थनमा काँधमा काँध मिलाएर उभिएको बताए । उनले भने, ‘तेस्रो बधाई, इरानी राष्ट्रको एकताका लागि ।’ खामेनीले इरानी राष्ट्रले आफ्नो अद्वितीय चरित्र प्रदर्शन गरेको बताए । आवश्यक पर्दा राष्ट्रको एउटै आवाज हुने देखाएको उनले बताए ।

अमेरिकी अर्थतन्त्रमा पहिलो त्रैमासमा अपेक्षाभन्दा गिरावट

वासिङटन (एजेन्सी): अमेरिकी अर्थतन्त्र सन् २०२५ को पहिलो ३ महिनामा अघिल्लो अनुमानभन्दा बढी घटेको सरकारी तथ्यांकले देखाएको छ । अमेरिकी वाणिज्य विभागले बिहीबार सार्वजनिक गरेको विवरणअनुसार, पहिलो त्रैमासिकमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जीडीपी) वार्षिक दरमा ०.५ प्रतिशतले घटेको हो ।

यसअघि ०.२ प्रतिशतको गिरावट हुने अनुमान गरिए पनि हालको तथ्यांकले त्यसलाई परिमार्जन गर्दै संकुचन अर्भ गरिहो भएको देखाएको छ । गत वर्षको अन्तिम त्रैमासमा अमेरिकी अर्थतन्त्र २.४ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो । जीडीपी घट्नुमा उपभोग खर्च र निर्यात अपेक्षाभन्दा कमजोर हुनु मुख्य कारण मानिएको छ । साथै, राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले पुनः कार्यभार सम्हालेपछि लगाइएका व्यापक भन्सार शुल्कका कारण आयातमा तीव्र वृद्धि भएको छ । व्यापारिक साभेदारहरूबाट आयातमा लाग्ने नयाँ कर लागू हुनुअघि व्यापारीहरूले ठूलो मात्रामा सामग्री आयात गरी भण्डारण गरेकाले यो असर देखिएको हो ।

जीडीपीको गणनामा आयात नकारात्मक रूपमा गनिन्छ, जसका कारण सरकारी खर्चमा गिरावट र उपभोगमा कमजोरीसँगै समग्र अर्थतन्त्रमा घटबढ देखिएको हो । वाणिज्य विभागका अनुसार, हालको परिमार्जित अनुमानले उपभोग खर्च र निर्यातमा गिरावट देखाएको छ, यद्यपि आयातको गिरावटले केही हदसम्म त्यसको असरलाई न्यून तुल्याएको छ ।

हाल अमेरिकी प्रशासनले अधिकांश व्यापारिक साभेदारहरूबाट आउने सामानमा १० प्रतिशत भन्सार कर घोषणा गरिसकेको छ, जुन अर्भै कार्यान्वयनको चरणमा पुगेको छैन । तर, जुलाईमा सो निर्णय कार्यान्वयन हुने सम्भावना भएकाले बजारमा अनिश्चितता बढेको छ । राष्ट्रपति ट्रम्पले स्टिल, एल्युमिनियम र सवारीसाधन आयातमा समेत उच्च कर लगाएका छन् । यस्ता कदमहरूले बजारमा अस्थिरता ल्याउनुका साथै आपूर्ति प्रणालीमा बाधा र उपभोक्ताहरूको मनोबलमा गिरावट ल्याएको अर्थविद्हरूको भनाइ छ ।

भारतमा बन्धक बनाइएका ५७ जना स्वदेश आइपुगे

महादेव अवस्थी | महेन्द्रनगर

काम- सामान प्याकिङ गर्ने । तलब- महिनाको १८ हजार भारतीय रुपैयाँ । राप्ते कमाइ हुने आशवासनपछि केलालीको चुरे गाउँपालिकाका मानबहादुर विक भारततर्फ लागे । नजाउन पनि किन ? विकलाई दाइ नाता पर्नेले नै बोलाएका थिए । त्यसपछि सुन्दर भविष्यको कल्पनासहित विक भारतको काशीपुर पुगे । तर, उनलाई काम दिइएन । प्याकिङको काम सिक्नका लागि ‘ट्रेनिङ’ लिनुपर्ने सर्त राखियो । त्यसका लागि २३ हजार शुल्क तिनुपर्ने भनियो । कमजोर आर्थिक अवस्थामा उनले ट्रेनिङ शुल्कका लागि घर धितो राखेर ऋण निकाले । ट्रेनिङको पैसा तिरै । तर, काम पाएनन् । उल्टै बन्दी बनाइयो ।

‘घरको आर्थिक अवस्था कमजोर भएकाले रोजगारीका लागि काशीपुर गएँ, मानबहादुरले भने, ‘त्यहाँ गएपछि पहिला क्लास लिनुपर्छ त्यसपछि काम पाइन्छ भन्यो । घर धितो राखेर २३ हजार रुपैयाँ तिरेर क्लास लिएँ । तर काम दिएनन् । उल्टै बन्धक बनाएर राखे ।’

आफन्त तथा साथीभाइले बोलाएपछि भारतको काशीपुरमा रोजगारीका लागि पुगेका मानबहादुर जस्तै ५७ जना नेपाली युवालाई काम दिनको सट्टा बन्धक बनाएर राखिएको थियो । उद्धारपछि

भारतबाट उद्धार गरेर ल्याइएका नेपाली युवा गड्डाचौकी नाका भएर नेपाल फर्किँदै । ● महादेव अवस्थी

गड्डाचौकी नाकाबाट नेपाल प्रवेश गरेका उनीहरूका पीडा र दुःख बग्नेलती थिए । उनीहरूलाई वीरेन्द्र शाहीलगायतको ‘नेटवर्क’ ले भारत बोलाएर रकम असुल्न बन्धक बनाएको थियो । इलामको माई

नगरपालिका-८ का सौगात लिम्बू पनि रोजगारीको आशमा काशीपुर पुगेका थिए । ‘मेरो काकाको आईडीबाट कम्प्युटरमा डाटा इन्ट्री र प्याकिङको काम छ भनेर बोलाइएको थियो’, सौगातले भने, ‘तर

मेरो कालालाई नै त्यो विषयमा जानकारी रहेनछ । काकाको आईडी खोलेर मलाई फसाइएको रहेछ ।’ काशीपुर पुगेपछि काकासँग भेट गर्न नदिएको सौगातले बताए । ‘१०/१२ दिन ट्रेनिङ चल्छ भनेर

नेपाली ५० हजार रुपैयाँ मागे । कोठाबाट कहीं जान दिइएन’, उनले भने, ‘न आफन्तलाई भेट्न दिए, न त राम्रोसँग खानसमेत दिए ।’ सौगातको मोबाइल फोनसमेत उनीहरूले खोसेर राखेका थिए ।

भारतमा बन्धक बनाइएका विभिन्न जिल्लाका ५७ जना नेपाली युवाहरूको ‘किन इन्डिया’ले स्थानीय प्रहरीको सहयोगमा उद्धार गरेको थियो । नेपालीलाई बन्धक बनाइएको घरमा छाप हानेर उद्धार गरिएको किन इन्डियाका प्रतिनिधि नवीन जोशीले बताए । ‘एक महिनाको अभियानमा बन्धक बनाएर राखिएका ५८ जनाको उद्धार गरेका छौं, जसमध्ये ५७ जनालाई नेपाल पठाइएको हो’, जोशीले भने, ‘रोजगारीको प्रलोभनमा भारतमा बोलाएर प्रत्यूक्ति रु. २५ हजारसम्म रकम असुल गर्ने र बन्धक बनाएर यातना दिने गरेको पाइयो ।’

केही महिनाअघि ताप्लेजुङका सोम लिम्बूको मृत्युपछि आकर्षक रोजगारीको प्रलोभनमा भारत पुगेका नेपाली युवाहरू त्यहाँ बन्धक भएको घटना बाहिर आएको थियो । त्यसपछि नेपाली दूतावास, भारतीय प्रहरी र किन इन्डियाको सहयोगमा शंकास्पद क्षेत्रमा रेकी गरी विभिन्न सेल्टरमा राखिएका ९ जना नाबालकसहित ५७ जनाको उद्धार गरिएको हो । यसरी उद्धार गरिएकामा १३ वर्षदेखि ४९ वर्षका छन् ।

» बाँकी पृष्ठ ६